

MASARYKOVA
UNIVERZITA
DOCTOR
HONORIS
CAUSA

M

Michael Beckerman

Michael Beckerman

DOCTOR HONORIS CAUSA
V OBORU MUZIKOLOGIE

Masarykova univerzita
13. října 2022

MICHAEL BECKERMAN

Narozen 2. srpna 1951 v New York City, USA.

V Ý Z K U M N É Z A M Ě Ř E N Í

Dějiny hudby, česká hudba, hudba v pracovních táborech,
hudební forma a význam, romská hudba

V Z D Ě L Á N Í

1978–1982 Columbia University, Ph.D. v oboru filozofie, USA
1976–1978 Columbia University, MA v oboru filozofie, USA
1974–1976 Columbia University, MA v oboru umění, USA
1969–1973 Hofstra University, BA v oboru umění, USA

P R A C O V N Í P O Z I C E

Od 2003 vedoucí katedry, Carroll And Milton Petrie
profesor, New York University
2020–2022 vedoucí katedry, New York University, USA
2018 hostující profesor, Univerzita Karlova, Česká republika
2004–2013 vedoucí katedry, New York University, USA
2011–2015 čestný profesor, Lancaster University, Velká Británie
2003 profesor, Central European University, USA
1992–2003 hostující profesor, University of California, Santa Barbara, USA
1990 hostující profesor, University of Chicago, USA
1982–1992 hostující profesor, Washington University, USA
1975–1978 pianista, Merce Cunningham Studios
1974–1976 pianista, Martha Graham Studios

Z Í S K A N Á O C E N Ě N Í

2021 čestný člen, Martinů Circle
2021 Cena Gratias Agit, Ministerstvo zahraničních věcí ČR
2021 Harrison Medal, Irish Musicological Society
2019 čestný člen, Comenius Academic Club
2018 čestný člen, Czech Musicological Society
2014 čestný doktorát, Univerzita Palackého v Olomouci, Česká republika
2013 Golden Dozen Teaching Award, New York University
2012 George Estabrook Distinguished Alumnus Award, Hofstra University
2006 ASCAP-Deems Taylor Award
2004 Řád za zásluhy, Parlament ČR
2004 ASCAP-Deems Taylor Award
2000 Laureát České hudební rady
1991 Medaile Dvořákovy společnosti

- 1990 Medaile Společnosti Martinů
- 1988 Janáčková medaile, Ministerstvo kultury ČR
- 1985 MLA Publication Award for Best Review in Notes

VYŽÁDANÉ PŘEDNÁŠKY (VÝBĚR)

- 2022 The Secrets of the Haas Brothers, Lowell Milken Lecture on Jewish Music, UCLA
- 2021 The Dark Blue Exile of Jaroslav Ježek Revisited," Czech Society for Arts and Sciences
- 2021 Sweelinck and Shakespeare," Keynote lecture, International Sweelinck Conference, Amsterdam
- 2021 The Golden Calf and the Orange Swastika-Josef Váchal's Czech ex libris and 'The Doctrine One', Keynote Lecture, Israel Musicological Society
- 2021 I have Loved the Lands of Ireland and Other Adventures in the Timeless Pastoral, Keynote lecture for the Society of Musicology in Ireland
- 2021 The Grey Zone, Middles, and the Doctrine of One, City University of London
- 2021 From the Monkey Mountains to the Suicide Bridge, Cambridge University
- 2021 Music and Infection, Oxford University
- 2019 Dvořák's Flashbacks, Keynote Address, Society for Musicology in Ireland
- 2018 What Does it Mean to Know Something About Dvořák, Dvořák Museum
- 2018 What are the Limits of Musical Expression and Who Says So? Distinguished Lecture, NYU Abu Dhabi
- 2018 How Desperate He Must Feel Sitting There Hopelessly': Gypsies, Czechs...and the Chinese...from Zápisník to Terezín and Beyond, Brno International Colloquium
- 2018 Who Was it? The Black Gypsy Yesterday and Today, Prague Musicological Colloquium
- 2018 My Little Czech Fakebook, Czech Studies Workshop keynote address
- 2017 Tristan und Rusalka, Dvořák American Heritage Society
- 2017 Perspectives on Bernstein: Six Lectures for The New York Philharmonic Orchestra
- 2016 Music and Social Order from Muffat to Mandela, University of Helsinki
- 2016 Origins of a 'New World' Voice: New York City in 1893, Insights at the Atrium, New York Philharmonic
- 2016 Pavel Haas' Al S'fod and Defiance: Performance as Ouija Board, Jewish Music Forum
- 2015 Dvorak's American Quartet, Library of Congress
- 2015 The Travels of a Niggun: Gideon Klein's Terezin Lullaby, Institute of Historical Research, University of London (with Naomi Tadmor)

- 2014 Where is my home, when is my home?: Reflections on the Czech National Anthem, Keynote lecture, Czech Studies Workshop, Chapel Hill
- 2014 Ascent, Weightlessness and Descent and the Magic of Music and Flight, Wayne Wenzel Honorary Lecture, Butler University

VĚDECKÉ AKTIVITY A ČLENSTVÍ VE VĚDECKÝCH RADÁCH (VÝBĚR)

- od 2019 člen správní rady, NYU Center for Ballet
- od 2017 člen mezinárodního poradního výboru, Muzikološki Zbornik
- od 2016 člen správní rady, Kalabis Foundation
- 2016–2018 stipendista, Leonard Bernstein Scholar in Residence, New York Philharmonic
- 2011 hostující editor, Music and Politics, Vol.V, No.2, Summer
- 2010–2012 viceprezident, American Musicological Society
- 2006–2008 spoluzakladatel OREL Foundation a ředitel výzkumu
- od 2009 člen ediční rady, Musicologica Olomucensis
- od 2009 viceprezident, DAHA (Dvořák American Heritage Association)
- 2000–2006 člen rady, Stanford Humanities Center
- od 2006 člen ediční rady, Music and Politics
- od 2005 člen poradního výboru, katedra Muzikologie, Masarykova univerzita
- od 2004 člen ediční rady, Irish Musicological Journal
- od 2003 zástupce šéfredaktora, Journal of Film Music
- 1992–1993 předseda, IREX Foundation
- 1989–1993 člen výboru, IREX Foundation
- od 1989 hlavní editor, Studies in Czechoslovak Music, Pendragon Press

PUBLIKACE (VÝBĚR)

- “Classical Music: Perspectives on the State of the Art”, ed. with Paul Boghossian, Open Book Publishers, 2021
- “Is Czech Music White?” Czech Music Quarterly, 2021
- “Czech Music and Infectious Disease,” Czech Music Quarterly, 2021
- “A Visit to the Social Club with Stravinsky and Ježek,” Czech Music Quarterly, 2021
- “Folklore and Flying Saucers: Moravian Music in the Films of Jaromil Jireš,” Yearbook of Traditional Music, 2020
- “Gideon Klein at 100, His Cello Scream at 75,” Torso eines Lebens. Der Komponist und Pianist Gideon Klein (1919–1945). Symposium 13./14. Dezember 2019, Von Bockel, Verlag: Neumünster 2020
- “Medicine as a Measure of Humanity: Treating Epidemics in Theresienstadt,” with Anna Hájková, Los Angeles, Review of Books, 2020 (also published as “Medicína jako měřítko lidskosti” in Respekt, 2021 and “Seuchenkampf im Ghetto” in Tagesspiegel, 2021.
- “Rare in a Generation of Remarkable Women’: Mildred Hill, Dvořák, Black Street Cries and the Making of Happy Birthday,” Journal of Czech and Slovak Music, Vol. 28, 2020

- "Listening in the Grey Zone," *The Routledge Handbook to Music under German Occupation, 1938-1945*, London: Routledge, 2019
- "How Desperate He Must Feel Sitting There Helplessly: Jews, Gypsies, Czechs...and the Chinese...from Zápiskůk to Terezín and Beyond," *Musicologica Brunensia*, 55/2019/2
- "Jarmil Burghauser in Four Movements," *Jarmil Burghauser Festschrift*, 2018
- "Flowers in the Graveyard, Tombstones in the Garden," *Czech Music Around 1900*, Pendragon Press, 2017
- "Slow Dissolves, Full Stops and Interruptions: Terezín, Censorship and the Summer of 1944," *Oxford Handbook on Music and Censorship*, Oxford University Press, 2017
- "'Lullaby': The Story of a Niggun," with Naomi Tadmor, *Music and Politics*, 2016
- "Die Burg in der Mitte: Janáček, Fanfaren und die Sinfonietta," (The Castle in the Middle: Janáček, Fanfares and the Sinfonietta,) *Muzik Konzepte*, 2014
- "The World According to Roma," in the *Cambridge Companion to World Music*, Cambridge University Press, 2013
- "Introduction to Janáček's Theories" in: *Théories de la composition musicale au XXe siècle*, ed. Nicolas Donin. Lyon: Symetrie, 2013
- "Antonín Dvořák," in *Grove Dictionary of American Music*, 2013
- "Haas' Charlatan and the Play of Premonitions," *Opera Quarterly*, 2013
- "*Martinů's Mysterious Accident*", Pendragon Press, 2007.
- "*New Worlds of Dvořák*", W.W.Norton, 2003.

Vážené dámy a pánové,

rád bych vám představil prof. Michaela Beckermana, světově uznávaného muzikologa, jenž významnou část svého odborného zájmu zasvětil české hudbě, šířeji pak střeoevropské hudební kultuře.

Psát laudatio na jednoho z nejvýznamnějších muzikologů své generace, loňského jubilanta (nar. 2. srpna 1951), je úkol radostný, přesto si uvědomuji, že smysluplně postihnout všechny jeho aktivity je ve vymezeném čase takřka nemožné. Budeme ale rychle hotovi, jestliže se spokojíme s tím, že shrmáždíme nejvýraznější údaje o životním příběhu vědce se strmou a bohatou kariérou.

Michael Beckerman nejprve studoval v letech 1969–73 na Hofstra University, kde získal titul bakalář umění a pak na Columbijské univerzitě (1974–82); nejprve se stal v roce 1976 magistrem umění, o dva roky později magistrem filozofie a v roce 1982 dokončil disertaci Janáček's Theoretical Works: An Exploration a získal titul doktor filozofie. V akademickém roce 1978/79 získal stipendia IREX a Fulbrightova programu na studijní pobyt v Brně na tehdejší Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně. Poté postupně působil na Washington University (1982–92), University of Chicago (1990) a University of California Santa Barbara (1992–2003). Od roku 2003 je profesorem hudební vědy a vedoucím hudebního oddělení na newyorské univerzitě. V letech 2010–12 byl viceprezidentem americké muzikologické společnosti.

V Beckermanově bibliografickém výčtu nalezneme nejen odborné publikace, ale také skvělé hudební analýzy, popularizační články v New York Times a četné televizní a rozhlasové pořady. Konference o Janáčkově české hudbě, kterou v roce 1988 uspořádal v St. Luis, se stala legendární. Mezi pozvanými účastníky byli rovněž muzikologové z tehdejšího Československa. Pro mnohé z nich to bylo vůbec první setkání s americkou muzikologií. Zde je ovšem potřeba připomenout, že tradice našeho oboru vždy směřovala spíše do německy mluvících zemí.

Beckermanovo celoživotní zaujetí pro českou kulturu přineslo během několika desetiletí skvělé výsledky. Ve svých monografiích, v řadě odborných článků a analýzách otevřel inspirující průhledy do díla Antonína Dvořáka, Leoš Janáčka či Bohuslava Martinů. Vedle klíčových momentů si často všiml jevů zdánlivě marginálních. Tento inovativní a provokující přístup k látce, která se domácím muzikologům zdá být uzavřená, má své neocenitelné kouzlo. Beckerman rovněž oživuje témata a autory, jejichž význam byl v tradici evropské hudby donedávna spíše okrajový. V této souvislosti chci zmínit působení skladatelů Jaroslava Ježka a Erika Zeisla. V posledních letech se věnuje hudební kultuře terezínského ghetta, se zaměřením na autorský význam Gideona Kleina a Pavla Haase. Stál u několika projektů zkoumajících limity hudebního vyjádření v mezních podmínkách koncentračních táborů. Prodlouženým gestem jeho muzikologické práce je činnost organizační. Stál například u zrodu organizace OREL a aktivně se podííl na činnosti Institutu terezínských skladatelů.

Jako vynikající hudebník a klavírista dokázal Beckerman propojit hluboké porozumění hudbě s brilantní teoretickou reflexí. Bylo by samozřejmě nespravedlivé redukovat jeho činnost pouze na českou hudbu, jeho odborné výkony v této oblasti se ovšem stavu tohoto oboru u nás dotýkají nejvíc. Sám se zařadil do programového úsilí autorů (spolu s Johnem Tyrrellem a Geoffreyem Chewem), kteří vášnivě hájili a prosazovali českou kulturu v zahraničí. Jejich cílem nebylo doplnit důkladně zpracované monografie o nepatrné detaily a nově zopakovat dávno řečené skutečnosti. Optikou svého nahlížení přesáhli hranice národní kultury a smysluplným celkem se pro ně stal kontinuální prostor střeoevropský. Zvláštní důraz přitom kladli nejen na autory a jejich díla, ale rovněž na adresáta, na sféru působení a recepce. Toto úsilí souvisí s celkovým směřováním současné hudební vědy, která se pokouší spojit strukturální myšlení s myšlením historickým, aniž by se nutně soustředila na koncepcie směřující pouze k vnitřní analýze partitury. V tomto ohledu posluchačovo porozumění dílu přesahuje autorský smysl.

Na závěr bych se rád zmínil o některých lidských stránkách Michaela Beckermana. Znáám jej stejně dlouho, jako jej neznám, a ještě dávno před tím, než jsme se osobně seznámili, slýchával jsem jeho jméno od svých učitelů, později pak od svých kolegů doma i v zahraničí. Jméno Beckerman stálo v záhlaví významných muzikologických studií a časté odkazy dávaly tušit jeho pozici v odborném světě. Ohlasy jeho studentů pak vypovídají o vnímavém a chápajícím učiteli. Tato vlastnost se ostatně mnohým z nás potvrzuje opakovaně ve chvílích, kdy se na něj obracím se sebenepatrnějším dotazem. Odpověď na něj přichází zpravidla okamžitě, bez ohledu na místo a časové pásmo, ve kterém se zrovna nachází.

Michael Beckerman se také vyskytuje v mnoha tradovaných příbězích profesní komunity, o jejichž pravdivosti si nedovolím pochybovat. Zde je jeden z nich. Jako začínající muzikolog se zúčastnil prestižní konference věnované hudbě 19. století, jež se konala v Anglii. I když si byl předem téměř jistý, že jeho příspěvek zapadne mezi mnohými jinými, stalo se jeho vystoupení vpravdě hitem. Odborné publikum bylo jeho vystoupením zaujato natolik, že se rozpoutala čilá diskuse. Na závěr pak zazněl pochybovačný dotaz, kde všechny tyto důležité informace mladý kolega získal. Mikova překvapivá odpověď následovala téměř okamžitě. S hraným zachmuřeným vážným výrazem lakonicky dodal: „Celé jsem si to vymyslel.“

Vážený pane profesore Beckermane, milý Miku, je nám velkou ctí, že se zařazujete mezi nositele vědecké hodnosti doctor honoris causa Masarykovy univerzity.

PROSLOV

Michael Beckerman

Vážení přátelé, kolegové a hosté,

když jsme spolu s mojí ženou Karen v roce 1978 přijeli do Brna, byli jsme údajně prvními Američany, kteří zde od druhé světové války žili. Byli jsme také asi ti nejnaivnější Američané, co kdy v Brně pobývali, neboť i novorozenci nejspíš byli chytřejší. Tak například jsme netušili, že existovalo něco jako „tajná policie“ a že by je naše přítomnost zde mohla zajímat. Nebo třeba toto: i když jsem kdysi byl v matematice celkem obstojný, v době našeho příjezdu do Brna jak kdybych zapomněl, jak počítat i ta nejmenší čísla. Ačkoliv jsem v akademickém roce 1978–1979 dorazil do Brna studovat dílo Leoše Janáčka, vůbec jsem si neuvědomil, že v těchto letech se konalo 60. výročí Janáčkovy smrti a následně i 125. výročí jeho narození. Brno tedy pro nás bylo jakýmsi celoročním, neutuchajícím festivalem Janáčkova díla.

Posuňme se o deset let později, kdy vyučuji v St. Louis. Na dveře mé kanceláře zaklepe můj kolega, spisovatel z Kuby, a povídá: „Píšu román o Československu a potřebuju mapu Brna. Nevíš, kde bych nějakou sehnal?“ Já na to zavřu dveře své kanceláře a odpovím mu: „Koukej, mám ji přímo tady,“ a ukážu na obří mapu města na mých dveřích.

Proč bych měl na mít na dveřích zrovna tuto mapu? Čím pro mě bylo Brno nebo čím jsem byl já pro Brno, že bych si ji měl dát na dveře?

Svět někdy vypadá jednobarevně: živočišné druhy vymírají, zatímco jazyky mizí, jen aby je nahradily masožravé megajazyky, jako je ten můj. Ale po mnoha letech a velkém množství četby, interakce a cestování jsem dospěl k závěru, že Brno opravdu je speciálním místem, a co víc, že existuje něco jako brněnský způsob myšlení. Vždy mi připadalo pozoruhodné, že Janáček, který se ve dvacátých letech 20. století začínal stávat mezinárodní hvězdou, se nikdy nepřestěhoval do Prahy. Byl tak jedním z mála skladatelů 20. století, který si vybral za svůj domov a působiště provinční město. Co se týče geografie skladatelů, a umělců obecně, jen velmi zřídka se významné osobnosti narodí ve velkých městech. Naopak, obvykle se stěhují z míst, jako je Stratford nad Avonou, Salzburg nebo Hukvaldy a přichází do kulturních center jako je Londýn, Vídeň nebo Praha a zůstanou tam. Ale Janáček se z Brna nikdy nehnul. Stejně jako řada dětí pocházejících z venkova chtěl v Brně ukázat, co v něm je, a v podstatě tvrdou dřinou překonal všechny ostatní. Ale byla to více než jen píle, která vedla k jeho úspěchu. Toto místo je opravdu něčím jiné. Je tu něco, co dává vzniknout divoce originální výstřednosti – jakýsi druh vitality, který se nachází pouze tam, kde periferie koketuje s centrem.

Tato nekompromisní brněnská originalita platila o Janáčkově stejně jako o Milanu Kunderovi, spisovateli, který se nejvíce zasloužil o to, aby byl Janáček stejně známý jako Kafka, Nietzsche, Stravinský nebo Beethoven. Měl jsem možnost strávit jedno odpoledne s Kunderou v Paříži, ale o Kunderově díle jsme neřekli ani slovo. Mluvili jsme pouze o Janáčkově, Milanovu otci Ludvíkovi (který na této univerzitě získal doktorát) a o městu Brnu. Kundera se nemohl Brna nabažít a povídáním o něm jsme strávili hodiny.

Tento unikátní brněnský pohled jsem za posledních pětadvaceti let našel i u svých kolegů na této univerzitě. Mám na mysli úchvatného, brilantního a vždy fascinujícího Jiřího Fukače, jehož rozsáhlý tisícistránkový Slovník české hudební kultury je jistě jednou z nejneobvyklejších a nejpoutavějších příruček, které kdy vyšly. Toho Fukače, který mi na své smrtelné posteli poslal opravdu neobyčejnou a neuvěřitelně vtipnou zprávu: „Dej mi ještě pár týdnů navíc a já o Janáčkově vymyslím opravdu šílenou teorii!“ Pokračovateli Fukačovy tradice jsou skvělí vědci s širokým záběrem, jako je například proděkan Lubomír Spurný, Mikuláš Bek a Jiří Zahrádka. A je tu také nestárnoucí Miloš Štědroň, člověk připravený na cokoli s neuvěřitelným záběrem skladatele, editora a vynikajícího akademika, navíc s velkou dávkou vtipu a nadšení. Člověk se dokonce ani nemusí v tomto městě narodit, dokonce ani nemusí být Čechem, aby mohl kouzlo Brna zažít. Teď mluvím o Donu Sparlingovi, Kanaďanovi, který sem přišel a už zde zůstal. Jako herec/producent, učitel, tanečník a spisovatel si po desetiletí udržoval podmanivý smysl pro angažovanost i ironii, také působil jako vedoucí katedry angličtiny a udělal toho hodně pro mezinárodní akademické vztahy. Jak tady teď stojím, napadá mě řada dalších jedinečných osobností: velká znalkyně Janáčkova díla Alena Němcová, muzikoložka Eva Drlíková, skvělý zpěvák a etnograf Dušan Holý a lingvista Mirek Čejka, který nám nabídl jasmínový čas a fascinující povídání o Číně.

Ale samozřejmě, že nic není dokonalé a vidíme jen to, co je před námi. Pokud jsem se od svého prvního příchodu do Brna něco naučil, pak je to fakt, že vrstvy nuancí jsou stejně jako nepředvídatelné události stále s námi. Tak například na jaře roku 1979 jsem se cítil, jako kdybych spadl z Marsu. To bylo poté, co mi Mirek Čejka sdělil, že děkan fakulty právě pronesl projev, ve kterém mě označil za sionistického špióna. Tím děkanem byl Bedřich Šindelář, odborník na čarodějnictví proslulý pořádáním vlastních honů na čarodějnice. Vzhledem k tomu, kolik arabských studentů bylo v té době v Brně, z nichž mnozí byli našimi přáteli, dokážete si představit ten povyk, nepříjemnosti, a dokonce i nebezpečí, co tohle způsobilo.

Dospět k opravdovému porozumění, ať už se týká čehokoliv, je mnohem těžší, než si lidé obvykle myslí. A kdybyste něco věděli v úterý, může se vám stát, že se to ve středu budete muset naučit znovu. Příkladem zde budiž má příprava na panelovou prezentaci ohledně Janáčka v Lincoln Center v roce 2004. Tou dobou jsem se Janáčkem zabýval již 25 let. Měl jsem načteny všechny ty děsivé teoretické práce, nastudoval jsem folklórní spisy pod nebojácným profesorem Jiřím Vysloužilem, hloubal jsem nad partiturami a přehrával je na klávesách a v neposlední řadě jsem slyšel více než sto koncertů jeho díla. Jinými slovy jsem si myslel, že ho již docela dobře znám. Jenže potom jsem uviděl jediný existující filmový záznam zachycující Janáčka – sedm vteřin dlouhý úryvek, ve kterém si vykládá s přáteli na lodi. Ten hbitý, okouzlující člověk vyzařující důvtip a dobrou náladu vůbec nebyl takový, jak jsem si ho představoval, a vůbec se nepodobal tomu Janáčkově, který se objevuje v literatuře nebo na fotografiích. Dlouho předtím jsem napsal disertaci o Janáčkových teoretických pracích, která se zabývala tím, jestli jeho teorie mohou být klíčem k jeho hudbě (na což stále odpověď nemám). Ale po zhlédnutí těchto záběrů jsem se musel sám sebe ptát: co když je tento kratičkový film ještě lepším vodítkem k jeho umělecké povaze? Jinými slovy, co když jsem to chápal úplně špatně?

Jako vhodnou metaforu pro mou zkušenost myslitele a výzkumníka shledávám představu rozpínajícího se vesmíru: každým dnem cítím, jak se jistota poznání vzdaluje všemi směry dál a dál. Téměř všechny pravdy, kterým jsem kdysi věřil, se dnes zdají zamlžené a zakalené a všechny sporné body týkající se hudby a minulosti se zdají být mnohem složitější, než jsem si kdy myslel. A tohle všechno mě nějak dělá až nepochopitelně šťastným.

Přesto věřím v jednu věc, která vzdoruje všem nejistotám: věřím v posvátnost všech lidí a sílu lidských vztahů. Proto jsem rád a hluboce mě dojíká, že mě Masarykova univerzita takto poctila. Není to jen proto, že jsem zde byl studentem, přemýšleje tehdy, jestli ze mě vůbec něco bude, ale i proto, že hluboce obdivuji své přátele a kolegy z této univerzity a z tohoto města. Brno, *moje město* je místem ambicí, inteligence, důvtipu a originality. Jediné, co chybí, je... přetvářka. Místní duch intenzivní analýzy a hravé angažovanosti přinesl originální výsledky na každé úrovni (i když otázka, zda Janáček jako chlapec poslal Mendelův hráškový záhon v augustiniánském klášteře, zůstane nadále otevřena). Tato nádherná slavnost mi připomíná, jak vřele nás s manželkou před téměř 45 lety v Brně přivítali, a to i přes hrozbu, kterou jsme tehdy nevědomky byli pro naše přátele.

A nemohu skončit svůj proslov, aniž bych oslavoval Brno, *moje město*. Město plné hudby, kde se východ setkává se západem a sever s jihem. Tehdy mohl člověk slyšet skvělé soubory ze Slovácka, cimbállovky ovlivněné romskou hudbou. Bylo to, jak kdyby si Národní zpěvník uspořádal celonárodní sjezd v Brně. A ač to může znít těžko uvěřitelné, často jsme zavírali hospody a capella zpěvem oblíbených písní jako „Cos porobil Pavelenko Pavle“, „Kdo se stalo kdysi“, nebo „Vínko, vínko, vínko červené“. A brněnská hudba mi byla oporou, dávala mi sílu a inspirovala mě v časech dobrých i zlých.

V jednom ze svých výborných fejetonů napsal Janáček o *svém* Brně – jeho „nočních stínech a dechu zelené hory a vidění jistého rozmachu a velikosti města“. A měl pravdu: Brno je skvělé město. A Masarykova univerzita, která před téměř stoletím udělila svůj první čestný doktorát právě Janáčkoví, je skvělá instituce vyššího vzdělání. Všechny tyto tři jména – Janáček, Masarykova univerzita a Brno – trvaly na zachování místního ducha, ale díky svým kvalitám dosáhly mezinárodního věhlasu. Nemohu být hrdější na to, že jsem byl jen malou součástí toho všeho.

Fotka žezla?

SLAVNOSTNÍ SLIB

Vážený pane, dříve, než vám udělím hodnost, kterou jsme se rozhodli ocenit vaše mimořádné vědecké zásluhy a vynikající schopnosti, je třeba zachovat starobylý zvyk, který od těch, jimž má být udělena akademická hodnost, vyžaduje, aby složili slavnostní slib.

Vážený pane, protože jste se zasloužil o rozkvět této univerzity a dal jste ostatním příklad hodný napodobení, žádám vás pouze o to, abyste slíbil:

Především, že této univerzitě, která nese důstojné jméno Masarykovo, trvale zachováte věrnost a přátelství a že ji podle svých sil budete podporovat.

Dále pak, že budete neustále dbát o rozvoj lidského poznání, aby se šířila pravda a aby její světlo zářilo jasněji.

A konečně, že takový, jakým jste se ukázal být, budete stále. Zavazujete se k tomu a slibujete to na své dobré svědomí?

ZAVAZUJI SE A SLIBUJI .

Poté, co jsem s vděčností přijal tento váš slib, já, řádně ustanovený promotor, z moci svého úřadu vás,

MICHAELI BECKERMANE ,
JMENUJI ČESTNÝM DOKTOREM
MUZIKOLOGIE ,

vaše jmenování veřejně vyhlašuji a uděluji vám všechna práva a výsady, jež jsou s touto hodností spjaty. Na důkaz toho vám do rukou předávám tento diplom s pečeti Masarykovy univerzity a dekoruji vás zlatou pamětní medailí této univerzity.

Michael Beckerman

DOCTOR HONORIS CAUSA
IN THE FIELD OF MUSICOLOGY

Masaryk University
13th October 2022

MICHAEL BECKERMAN

Born on August 2, 1951 in New York City, United States of America

KEY RESEARCH AREAS

History of Music, Czech Music, Music in the Camps,
Musical Form and Meaning, Music of the Roma

EDUCATION

1978–1982 Columbia University, Doctor of Philosophy
1976–1978 Columbia University, Master of Philosophy
1974–1976 Columbia University, Master of Arts
1969–1973 Hofstra University, Bachelor of Arts

POSITIONS HELD

Since 2003 New York University, Carroll and Milton Petrie Chair
of Music, Collegiate Professor of Music
2020–2022 New York University, Department Chair
2018 Charles University, Czech Republic, Prague, Visiting Professor
2004–2013 New York University, Department Chair
2011–2015 Lancaster University, England, Distinguished Professor
2003 Central European University, Professor
1992–2003 University of California, Santa Barbara
1990 Visiting Professor, University of Chicago
1982–1992 Washington University
1975–1978 Pianist, Merce Cunningham Studios
1974–1976 Pianist, Martha Graham Studios

AWARDS AND HONORS RECEIVED

2021 Honorary Member, Martinů Circle
2021 Gratias Agit Award, Czech Foreign Ministry
2021 Harrison Medal, Irish Musicological Society
2019 Honorary Member, Comenius Academic Club
2018 Honorary Member, Czech Musicological Society
2014 Honorary Doctorate, Palacký University, Czech Republic
2013 Golden Dozen Teaching Award, New York University
2012 George Estabrook Distinguished Alumnus Award, Hofstra University
2006 ASCAP-Deems Taylor Award
2004 Order of Merit, Czech Parliament
2004 ASCAP-Deems Taylor Award
2000 Laureate of the Czech Music Council
1991 Medal of the Dvořák Society

- 1990 Medal of the Martinů Society
- 1988 Janáček Medal of the Czech Ministry of Culture
- 1985 MLA Publication Award for Best Review in Notes

INVITED LECTURES (SELECTED)

- 2022 The Secrets of the Haas Brothers, Lowell Milken Lecture on Jewish Music, UCLA
- 2021 The Dark Blue Exile of Jaroslav Ježek Revisited," Czech Society for Arts and Sciences
- 2021 Sweelinck and Shakespeare," Keynote lecture, International Sweelinck Conference, Amsterdam
- 2021 The Golden Calf and the Orange Swastika-Josef Váchal's Czech ex libris and 'The Doctrine One', Keynote Lecture, Israel Musicological Society
- 2021 I have Loved the Lands of Ireland and Other Adventures in the Timeless Pastoral, Keynote lecture for the Society of Musicology in Ireland
- 2021 The Grey Zone, Middles, and the Doctrine of One, City University of London
- 2021 From the Monkey Mountains to the Suicide Bridge, Cambridge University
- 2021 Music and Infection, Oxford University
- 2019 Dvořák's Flashbacks, Keynote Address, Society for Musicology in Ireland
- 2018 What Does it Mean to Know Something About Dvořák, Dvořák Museum
- 2018 What are the Limits of Musical Expression and Who Says So? Distinguished Lecture, NYU Abu Dhabi
- 2018 How Desperate He Must Feel Sitting There Hopelessly': Gypsies, Czechs...and the Chinese...from Zápisník to Terezín and Beyond, Brno International Colloquium
- 2018 Who Was it? The Black Gypsy Yesterday and Today, Prague Musicological Colloquium
- 2018 My Little Czech Fakebook, Czech Studies Workshop keynote address
- 2017 Tristan und Rusalka, Dvořák American Heritage Society
- 2017 Perspectives on Bernstein: Six Lectures for The New York Philharmonic Orchestra
- 2016 Music and Social Order from Muffat to Mandela, University of Helsinki
- 2016 Origins of a 'New World' Voice: New York City in 1893, Insights at the Atrium, New York Philharmonic
- 2016 Pavel Haas' Al S'fod and Defiance: Performance as Ouija Board, Jewish Music Forum
- 2015 Dvorak's American Quartet, Library of Congress
- 2015 The Travels of a Niggun: Gideon Klein's Terezin Lullaby, Institute of Historical Research, University of London (with Naomi Tadmor)

- 2014 Where is my home, when is my home?: Reflections on the Czech National Anthem, Keynote lecture, Czech Studies Workshop, Chapel Hill
- 2014 Ascent, Weightlessness and Descent and the Magic of Music and Flight, Wayne Wenzel Honorary Lecture, Butler University

SCIENTIFIC AND EDITORIAL ACTIVITIES (SELECTED)

- Since 2019 Board of Directors, NYU Center for Ballet
- Since 2017 International Advisory Board, Muzikološki Zbornik
- Since 2016 Board of Directors, Kalabis Foundation
- 2016–2018 Leonard Bernstein Scholar in Residence,
New York Philharmonic
- Since 2009 Vice-President, DAHA
(Dvořák American Heritage Association)
- 2011 Guest Editor, Music and Politics, Vol.V, No.2, Summer
- 2010–2012 Vice-President, American Musicological Society
- 2006–2008 Co-Founder OREL Foundation, Director of Research
- Since 2009 Editorial Board, Musicologica Olomucensis
- Since 2009 Vice-President, DAHA (Dvořák American Heritage Association)
- 2000–2006 Board Member, Stanford Humanities Center
- Since 2006 Editorial Board, Music and Politics
- Since 2005 Advisory Committee, Department of
Musicology, Masaryk University
- Since 2004 Editorial Board, Irish Musicological Journal
- Since 2003 Associate Editor, Journal of Film Music
- 1992–1993 Chair, IREX Foundation
- 1989–1993 Member Program Committee, IREX Foundation
- Since 1989 General Editor, Studies in Czechoslovak
Music, Pendragon Press

ORIGINAL PUBLICATIONS (SELECTED)

- “Classical Music: Perspectives on the State of the Art”*, ed. with Paul Boghossian, Open Book Publishers, 2021
- “Is Czech Music White?” *Czech Music Quarterly*, 2021
- “Czech Music and Infectious Disease,” *Czech Music Quarterly*, 2021
- “A Visit to the Social Club with Stravinsky and Ježek,” *Czech Music Quarterly*, 2021
- “Folklore and Flying Saucers: Moravian Music in the Films of Jaromil Jireš,” *Yearbook of Traditional Music*, 2020
- “Gideon Klein at 100, His Cello Scream at 75,” *Torso eines Lebens. Der Komponist und Pianist Gideon Klein (1919–1945)*. Symposium 13./14. Dezember 2019, Von Bockel, Verlag: Neumünster 2020
- “Medicine as a Measure of Humanity: Treating Epidemics in Theresienstadt,” with Anna Hájková, Los Angeles, *Review of Books*, 2020 (also published as “Medicína jako měřítko lidskosti” in *Respekt*, 2021 and “Seuchenkampf im Ghetto” in *Tagesspiegel*, 2021.

- "Rare in a Generation of Remarkable Women': Mildred Hill, Dvořák, Black Street Cries and the Making of Happy Birthday," *Journal of Czech and Slovak Music*, Vol. 28, 2020
- "Listening in the Grey Zone," *The Routledge Handbook to Music under German Occupation, 1938-1945*, London: Routledge, 2019
- "How Desperate He Must Feel Sitting There Helplessly: Jews, Gypsies, Czechs...and the Chinese...from Zápísk to Terezín and Beyond," *Musicologica Brunensia*, 55/2019/2
- "Jarmil Burghauser in Four Movements," *Jarmil Burghauser Festschrift*, 2018
- "Flowers in the Graveyard, Tombstones in the Garden," *Czech Music Around 1900*, Pendragon Press, 2017
- "Slow Dissolves, Full Stops and Interruptions: Terezín, Censorship and the Summer of 1944," *Oxford Handbook on Music and Censorship*, Oxford University Press, 2017
- "Lullaby': The Story of a Niggun," with Naomi Tadmor, *Music and Politics*, 2016
- "Die Burg in der Mitte: Janáček, Fanfaren und die Sinfonietta," (The Castle in the Middle: Janáček, Fanfares and the Sinfonietta,) *Muzik Konzepte*, 2014
- "The World According to Roma," in the *Cambridge Companion to World Music*, Cambridge University Press, 2013
- "Introduction to Janáček's Theories" in: *Théories de la composition musicale au XXe siècle*, ed. Nicolas Donin. Lyon: Symetrie, 2013
- "Antonín Dvořák," in *Grove Dictionary of American Music*, 2013
- "Haas' Charlatan and the Play of Premonitions," *Opera Quarterly*, 2013
- "Martinů's Mysterious Accident"*, Pendragon Press, 2007.
- "New Worlds of Dvořák"*, W.W.Norton, 2003.

Dear Ladies and Gentlemen,

I would like to introduce Prof. Michael Beckerman, a world-renowned musicologist, who has devoted a substantial amount of his research interest to Czech music and more broadly to the musical culture of Central Europe.

Writing a laudatio for one of the most important musicologists of his generation, one who celebrated his 70th birthday last year (born on August 2, 1951), is a joyful task, though I admit that it is also impossible to cover all of Prof. Beckerman's work in such a short time. That being said, we have enough time to cover at least some of the most important highlights from Professor Beckerman's stellar and rich career.

Michael Beckerman studied first at Hofstra University from 1969 to 1973, where he received a Bachelor of Arts, then later at Columbia University (1974–1982). He was awarded a Master of Arts degree in 1976, a Master of Philosophy two years later, and in 1982 he completed his dissertation Janáček's Theoretical Works: An Exploration, thus becoming a Doctor of Philosophy. In the academic year 1978–79 he received IREX and Fulbright scholarships for a study stay in Brno at the then Jan Evangelista Purkyně University. Subsequently, he worked at Washington University (1982–1992), the University of Chicago (1990), and the University of California Santa Barbara (1992–2003). Since 2003, he has been a professor of musicology and later also the department chair of the Department of Music at New York University. From 2010 to 2012, he also was the Vice President of the American Musicological Society.

Beckerman's bibliography contains scholarly publications as well as excellent musical analyses, popularizing articles in the *New York Times*, and numerous television and radio programs. The conference on Janáček and Czech music, which he organized in 1988 in St. Louis, has become legendary. Among the invited participants were also musicologists from the then Czechoslovakia, and for many of them it was their first encounter with American musicology.

Beckerman's lifelong interest in Czech culture resulted in outstanding results spanning several decades. His monographs, countless scholarly articles, and analyses revealed inspiring insights into the works of Antonín Dvořák, Leoš Janáček, or Bohuslav Martinů. While focusing on key moments and ideas, Prof. Beckerman's innovative and thought-provoking approach also paid attention to seemingly marginal phenomena which were seen by domestic musicologists as irrelevant, an approach showcasing an exquisite quality of his work. Furthermore, Prof. Beckerman also revives themes and authors whose importance in the traditional European music was until recently rather marginal; for example, the work of the composers Jaroslav Ježek and Eric Zeisl. In recent years, he has devoted himself to the musical culture of the Terezín ghetto, with the primary focus on the significance of Gideon Klein's and Pavel Haas's work. He was also involved in several projects exploring the limits of musical expressions in the liminal conditions of concentration camps. A further extension of Prof. Beckerman's musicology scholarship is his work in setting up and main-

taining various organisations. For example, he took part in the founding of the OREL organization and actively participates in the activities of the Institute of Terežín Composers.

As an excellent musician and pianist, Prof. Beckerman was able to combine a deep understanding of music with an extraordinary theoretical reflection. Of course, it would be unfair to reduce his work only to Czech music, but his scholarly achievements in this area have the largest impact on the state of the field in our country. He includes himself among the list of authors (such as John Tyrrell or Geoffrey Chew) who passionately defended and promoted Czech culture abroad. However, their goal was not to supplement thorough monographs with minor details and restate old facts in new phrases, but to promote a perspective which goes beyond the borders of national culture in favor of a continuous space of Central Europe. These scholars put special emphasis not only on the author and their oeuvre, but also on the addressee, the sphere of influence, and the oeuvre's reception. This effort is related to the overall direction of contemporary musicology, which attempts to combine structural and historical thinking without necessarily focusing on concepts aimed only at the internal analysis of the score. In this regard, the listener's understanding of a work supersedes the author's intent.

As I am about to conclude soon, I would like to talk about Prof. Beckerman's features and character. I have known him for as long as I had not known him, and long before we met in person, I heard his name from my professors and later my colleagues both here and abroad. The name Beckerman was found in the headers of important musicological studies and the frequency of other works referencing him gave an idea of his position in the academia. What is more, the feedback of his students testifies to an exceptionally perceptive and understanding teacher. After all, many of us can vouch for these qualities whenever we turn to him with even the smallest of questions, as the answer is usually immediate, regardless of the place and the time zone in which he is currently located.

Michael Beckerman also appears in many anecdotes passed on among the scholarly community and I do not have any doubts that these accounts are true. Here is one of them. As a budding musicologist, he participated in a prestigious conference in England dedicated to the music of 19th century. Even though he was almost certain in advance that his presentation would be overlooked among all the others, his talk became a hit. The scholarly audience was so enthralled by the talk that a lively discussion soon followed. At the end of the discussion, one doubtful person asked where such a young scholar got all this important information. Mike's surprising answer immediately followed; with a feigned grim expression, he answered tersely: "I made it all up."

Dear professor Beckerman, dear Mike, it is a great honor for us to add you among the holders of the academic degree doctor honoris causa of Masaryk University.

S P E E C H

Michael Beckerman

Dear Friends, Colleagues, Honored Guests,

When my wife Karen and I arrived in Brno in 1978 we were the first Americans to live in the city since the Second World War, or so we were told. We were also probably the most naïve Americans to live in Brno, even newborn babies might have been savvier. For example, we had no idea there was something called “the secret police,” and that they might be interested in our presence. And also this: while I had once had decent mathematical skills, by the time I came to Brno I’d seemingly forgotten simple addition. Arriving to study the works of Leoš Janáček during the academic year 1978-1979 I hadn’t even realized that these years comprised the 60th anniversary of the composer’s death followed by the 125th of his birth. So, for us, Brno was a kind of year-long, wall-to-wall fantastic Janáček festival.

Fast forward ten years. I am teaching in St. Louis. A Cuban writer colleague knocks on my office door. “I’m writing a novel about Czechoslovakia and I need a map of Brno. Do you know where I can find one?” I closed my office door: “it’s right there, you see,” and I pointed to a giant map of the city.

Why would I have such a map on my door? What was Brno to me or me to Brno that I should put it on my door?

The world sometimes appears monochrome: species go extinct, languages die to be replaced by carnivorous mega-languages like my own. But over many years, and through multiple readings, interactions and travels I have come to the conclusion that Brno really is a special place, and further, that there is something like a Brno way of thinking. It always struck me as noteworthy that Janáček, who was becoming an international star in the 1920’s, never moved to Prague, one of the few composers of the 20th century to have made his home and career in what was considered a provincial capital. In the geography of composers, and artists generally, it is rare to find figures who were actually born in major centers. Rather, from places like Stratford-on-Avon, or Salzburg or Hukvaldy they come to cultural meccas like London, Vienna or Prague and stay there. Janáček never budged from Brno. Like many a kid from the sticks, he arrived with a chip on his shoulder and, essentially, outworked everyone else. But it is more than just work, there really is something about this place which gives rise to wildly original quirkiness--some kind of vitality only found where the periphery flirts with the center.

This uncompromising Brno originality was as true of Janáček as it was of Milan Kundera, the writer who did the most to place Janáček on a level with Kafka, Nietzsche, Stravinsky and Beethoven. The one afternoon I was able to spend with Kundera in Paris, we spoke not a word about his writing, only of Janáček, Milan’s father Ludvik (who got his doctorate at this university), and the city of Brno. He could not get enough of Brno. We spoke about the city for hours.

This kind of special Brno perspective I also found in my colleagues at this university over the last forty-five years. I’m thinking of the delightful, brilliant

and always fascinating Jiri Fukač whose vast thousand-page *Slovník české hudební kultury* is surely one of the most unusual and enlightening reference books ever published. Fukač, who on his deathbed sent me the haunting and genuinely funny message, “Give me a few more weeks and I’ll come up with a really craaazzy theory about Janáček!” Fukač’s traditions are carried on by wonderful, wide-ranging scholars like Vice-Dean Lubomír Spurný, Mikuláš Bek and Jiří Zahrádka. And there is the ageless Miloš Štědroň, a man for all seasons with amazing breadth as composer, editor, and scholar of distinction, all buttressed by an astonishing wit and passion. And one does not have to be born in this town, or even be Czech to partake of the Brno magic. I’m thinking of Don Sparling, a Canadian who came to stay and as an actor/producer, teacher, dancer and writer kept up a compelling sense of both engagement and irony over decades, as chair of the English Department and as a pioneer in the area of academic international relations. There are so many names of original thinkers of character who appear before me as I stand here: the wonderful Janáček scholar Alena Němcová, the editor, Eva Drliková, the great singer/ethnographer Dušan Holý, and the linguist Mirek Čejka who offered us jasmine tea and fascinating talk about China.

Of course, nothing is perfect, and we see only what we can see. If I have learned anything since I first came to Brno, it is that the layers of nuance never end, along with unpredictable events. For example, you could have knocked me over with a feather when Mirek Čejka told me in the Spring of 1979 that the dean of the faculty had just made a speech denouncing me as a Zionist spy. This was Bedřich Šindelář, an expert on witchcraft famous for conducting his own political witch hunts. Considering how many Arab students there were in Brno at that time, many of whom were our friends, you can imagine the fuss and bother, and even a bit of danger this caused.

In the end, trying to understand anything at all is harder than one can imagine. And even if you were to know something on Tuesday, you might well have to learn it all over again on Wednesday. An example? When I prepared for a panel presentation on Janáček at Lincoln Center in 2004 I’d already been studying the composer for 25 years. I’d read the terrifying theoretical works, studied the folklore writings with the intrepid Prof. Jiri Vysloužil, pored over scores and realized them at the keyboard, and on top of that, I had heard more than hundred concerts of his work. I thought I knew him pretty well. But then I saw the only existing snippet of Janáček on film, seven seconds chatting with friends on a boat. A light-on-his-feet charmer, a wit, someone of seemingly irrepressible high spirits, this guy was like nothing I had imagined, and was far from the image that comes across in either the literature or still photographs. I had long before written a dissertation on Janáček’s theoretical works speculating on whether his theories might offer some kind of key to his music (the jury is still out on that one). But after seeing the footage, I had to ask myself: what if this tiny film provided an even more essential clue to his artistic personality? In other words, what if I’d gotten it all wrong?

I find the notion of an expanding universe an apt metaphor for my own experience as a thinker and investigator: every day I feel certainty receding further and further away in all directions. Almost all the truths I once believed in seem today foggy and murky, and all the issues around music and the past

seem far more complex and nuanced than I had thought. And somehow this makes me unaccountably happy.

Yet I do have one belief that defies all uncertainties: I believe in the sanctity of all people and the power of human relationships. That's why I am happy and deeply moved to be honored by Masaryk University, not only because I was a student here, wondering if I'd amount to anything at all, but because I so deeply admire my friends and colleagues in this university and in this city. Brno, moje město is a place of ambition, intelligence, wit and originality, and the only thing missing is...pretension. The local spirit of intense analysis and playful engagement has produced original results at every level (although the question of whether as a boy Janáček stepped on Mendel's pea patch at the Augustinian Monastery must remain open). This wonderful ceremony reminds me of how warmly my wife and I were welcomed in Brno almost 45 years ago, actually despite the threat we unwittingly at that time posed to our friends.

And I cannot end without celebrating Brno, moje město, a city filled with music, a kind of east meets west and north meets south. Back in those days you could hear wonderful ensembles from Slovakia, Romani inflected cimbalom music, it was if the *Narodní zpěvník* (National Songbook) had its convention in Brno. And hard as it may be to believe we often closed down the pubs with hours of a capella singing of favorite tunes like "Cos porobil Pavelenko Pavle," "Kdo se stalo kdysi," or "Vínko, vínko, vínko červené." And the music of Brno has sustained me, nourished me, and inspired me through good times and bad.

In one of the great *fueilletons*, Janáček wrote of his Brno, its "night shadows, the breath of the green mountain and the vision of a certain expansiveness and grandeur of the city." And he was correct: Brno is a great city. And Masaryk University, which gave its first honorary doctorate to Janáček almost a century ago, is a great institution of higher learning. All three— Janáček, Masaryk University and Brno have insisted on preserving the local, but because of their special qualities, have claimed international fame. I could not be more proud to be even a small part of it all.

Fotka žezla?

SOLEMN OATH

Distinguished sir, before I confer upon you this title in appreciation of your extraordinary scientific merits and exceptional competences, we must observe the ancient custom which requires those about to be presented with this academic title to take a solemn oath.

Distinguished sir, because you have contributed to the development of our university and provided others with an example worthy of following, I hereby ask you to swear:

First of all, that you shall forever maintain your allegiance to this university, which bears the illustrious name of Masaryk, forever keep your friendship and continue to support it with all your strength.

Moreover, that you shall continue to cultivate the development of human knowledge so that its light shines ever brighter. And finally, that you shall remain in the future as you are now, unchanging.

Do you swear and promise to do so to the best of your knowledge and belief?

I SWEAR AND I PROMISE .

Now that I have gratefully received your solemn oath, I, the duly constituted promoter, by the authority bestowed upon me, proclaim you,

MICHAEL BECKERMAN ,
HONORARY DOCTOR
IN THE FIELD OF MUSICOLOGY .

I hereby publicly declare your appointment and grant you the rights and privileges associated with this title. As proof, I present you with this diploma, bearing the seal of Masaryk University, and confer upon you the Gold Medal of this university.

Vydal: Masarykova univerzita, Rektorát, Odbor výzkumu

Grafická úprava: Milan Katovský

Překlad/korektura: Mgr. Antonín Zita, Ph.D., M.A.

Tisk: Ing. Vladislav Pokorný – LITERA BRNO

1. vydání, 2022

Náklad: 150 ks

